

Notat om høringssvar fra offentlig høring af miljøvurdering over ændringer til CAP-planen 2023-2027

Problemstilling

Miljøvurderingen over ændringer til CAP-planen 2023-2027 blev sendt i høring den 4. juni 2025 med frist for afgivning af høringssvar den 25. juni 2024.

Baggrund

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) modtog i forbindelse med høringen høringssvar fra Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Landdistrikternes Fællesråd samt et fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening. Bemærkningerne i høringssvaret gennemgås herunder. Styrelsens kommentarer til bemærkningerne er anført i kursiv. Høringssvaret er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarets indhold henvises der til det fremsendte høringssvar.

Bemærkninger til miljøvurderingen og ændringer til CAP-planen		
Høringspart	Resumé	Opfølgning
Landdistrikternes Fællesråd	Landdistrikternes Fællesråd anerkender nødvendigheden af at justere CAP-planen 2025 i forbindelse med den grønne omstilling. Der ses et potentiale for at styrke LAG’ernes rolle i arealomlægningen og den grønne omstilling. Landdistrikternes Fællesråd påpeger, at LAG-ordningen er uændret i over ti år, bl.a. er midlerne til løn ikke er fulgt med udviklingen, hvilket svækker det lokale arbejde i landdistrikterne og dermed LAG’ernes mulighed for at skabe en reel lokal udvikling. Derfor ønsker Landdistrikternes Fællesråd, at LAG-ordningen tilføres ekstra midler målrettet grøn omstilling, så	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø og Plan- og Landdistriktsstyrelsen anerkender holdningen fra Landdistrikternes Fællesråd. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer i det nuværende udkast til CAP-planen, da det fremgår af den politiske aftale, hvor meget der allokeres til LAG-ordningen.

	LAG'erne kan understøtte nye grønne projekter, produkter og arbejdspladser lokalt. Fællesrådet står til rådighed for yderligere dialog og sparring.	
Danmarks Naturfredningsforening	Danmarks Naturfredningsforening støtter, at der afsættes yderligere midler til implementeringen af Aftale om et Grønt Danmark, og anerkender omlægningen som et skridt i retning af en mere målrettet udmøntning af den fælles europæiske landbrugspolitik (CAP). DN er positive overfor ændringerne vedr. Basisindkomststøtten, Økologisk Arealtilskud, Miljø-og klimavenligt græs samt overfor ændringen vedr. Varieret Planteproduktion.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Danmarks Naturfredningsforening	Danmarks Naturfredningsforening støtter op om, at der etableres en ordning for midlertidigt ekstensivering som trin mod permanent ekstensivering. Danmarks Naturfredningsforening er kritisk overfor ordningens udformning. Foreningen bemærker, at ordningen mangler incitamenter eller bindinger til efterfølgende permanent udtag, hvilket risikerer at gøre ordningen mere attraktiv end de permanente ordninger.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer af ordningen til 2026. Styrelsen for Grøn arealomlægning vil dog fortsætte med at undersøge fremtidige mulige bindinger mellem midlertidigt ekstensivering og permanent udtagning.

Danmarks Naturfredningsforening	Danmarks Naturfredningsforening støtter, at der indføres en ny kvælstofreguleringsmodel, hvor der fra 2027 indføres en ny kompensationsordning under artikel 72. Dog opfordrer foreningen til, at compensationen udfases gradvis over næste CAP-periode, hvilket bl.a. vil sikre incitament til permanent udtagning af kvælstoffølsom jord.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen. Formålet med kompensationsordningen er at kompensere landbrugerne for omkostninger forbundet med at overholde udledningskvoten i ny kvælstofregulering. Ordningens tilskudssats vurderes løbende bl.a. med hensyn til reguleringsniveauet og samspillet med andre indsatser, herunder den permanente udtagningsindsats. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Danmarks Naturfredningsforening	Danmarks Naturfredningsforening finder beslutningen om at fastholde GLM 10-kravet om, at mindst 4 pct. af landbrugsarealet skal udlægges som ikke-produktive elementer og arealer i 2026 positivt. Dog mener Danmarks Naturfredningsforening, at kravet bør justeres, hvis GLM 10 for alvor skal fremme biodiversiteten i det dyrkede land. I dag er det som udgangspunkt ikke tilladt at græsse GLM 10-arealer, men netop ekstensiv græsning kan i mange tilfælde fremme både struktur, variation og levesteder for planter og dyr. Det understreges også i Naturgenopretningsforordningen, hvor det fremgår, at græsning kan tillades, hvis den har til formål at bevare biodiversiteten. Danmarks Naturfredningsforening mener derfor, at det bør sikres at der er mulighed for biodiversitetsfremmende græsning på GLM 10-arealer – både for at understøtte formålet med ordningen og for at skabe bedre sammenhæng med Danmarks kommende	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandmiljø er enige med Danmarks Naturfredningsforening om, at ekstensiv afgræsning har positive effekter for biodiversiteten. Der gøres opmærksom på, at der i medfør af EU-reglerne godt kan være forekomst af græssende dyr på tilgroede, stenede eller våde ikke-produktive elementer, når det omkringliggende areal afgræsses. Gældende regler tillader forekomst af dyr på markkrat, tilgroede småbiotoper, GLM-søer og GLM-fortidsminder, der kan indgå i opfyldelsen af GLM 10-kravet. EU-Kommissionen har dog indtil videre afvist, at der må ske afgræsning på lysåbne arealer som f.eks. brakarealer. Det skyldes, at afgræsning på denne type arealer anses som produktion. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandmiljø undersøger fortsat muligheder for lempelser på dette område. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.

	forpligtelser under naturgenopretningsforordningen. Derfor mener Danmarks Naturfredningsforening at GLM 10-kravet både fastholdes efter 2026 og styrkes – og suppleres med fleksibilitet og incitament, der fremmer biodiversitet i det dyrkede land.	
Danmarks Naturfredningsforening	Danmarks Naturfredningsforening ønsker, at den nuværende ordning for permanent ekstensivering i høj grad videreføres i sin nuværende form. Dog mener Danmarks Naturfredningsforening på visse punkter ikke, at den nuværende ordning er tilstrækkelig til at sikre gode vilkår for biodiversiteten samt sikre at arealerne kan bidrage til målet om mindst 20 % beskyttet natur i 2030. Danmarks Naturfredningsforening forventer derfor, at en kommende ordning til permanent ekstensivering i højere grad vil sikre gode vilkår for biodiversitet, herunder ved at sætte en øvre grænse for græsningstrykket.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen I april 2025 blev der truffet politisk beslutning om målretningen af ordningen mod kulstofrige landbrugsarealer og landbrugsarealer med højt kvælstofindsatsbehov. Her er hovedsagelig tale om landbrugsarealer, som forud for udtagning er i omdrift og i mange tilfælde med et højt kvælstofindhold i jorden, hvor en fjernelse gennem afgræsning eller slæt vil være det bedste for biodiversiteten. Der ligger i ordningen ikke et krav om pleje, men afgræsning (uden tilskudsfodring) er tilladt og der vil på nogle af arealerne kunne søges tilskud til afgræsning og slæt under ordningen for pleje af græs- og naturarealer. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Danmarks Naturfredningsforening	Danmarks Naturfredningsforening støtter ændringen vedr. pleje af græs- og naturarealer, som fremmer græsning frem for høslæt. Foreningen bemærker, at det er vigtigt, at naturforvaltningsordninger i højere grad målrettes tiltag, der skaber reelle forbedringer for natur og arter.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen vedrørende den gennemførte ændring, der fremmer græsning frem for høslæt. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig også bemærkningen vedrørende behov for at skabe incitament til at fremme helårsgræsning med lavt græsningstryk.

	Foreningen mener, at ordningen bør indrettes, så der skabes et stærkt positivt incitament til at fremme helårsgræsning med et naturligt lavt græsningstryk, og hvor flere arter græsser sammen. Ordningen bør også rumme mulighed for tilskud til skovgræsning samt for græsning på tværs af lysåbne arealer og skov, da der er hårdt brug for en tilskudsordning til skovgræsning, og så der ikke fastholdes en kunstig opdeling af naturen i lysåben natur og skov. Danmarks Naturfredningsforening påpeger, at Aftale om et Grønt Danmark også sikrer en lang række nye naturarealer, der har behov for græsning. Derfor bør det sikres, at der er midler nok i ordningen til både at sikre græsning på eksisterende naturarealer og de nye arealer. Allerede nu bør der afsættes midler til at forvalte 200.000 ha naturarealer, altså dobbelt så mange arealer som i dag.	Det bemærkes, at styrelsen i 2024 har åbnet en valgfri metode til at opfylde græsningsforpligtelsen, "ekstensiv græsning". Med denne metode bliver ansøger vurderet på arealets tilstand i oktober-november, og kan netop tilrettelægge en meget ekstensiv sommergræsning og dermed praktisere helårsgræsning. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig ligeledes bemærkningen om behov for græsning på tværs af lysåbne arealer og skov. Det bemærkes, at ordningen aktuelt er politisk målrettet lysåbne naturarealer, og derfor prioriteres denne arealtype. Samtidig gøres opmærksom på, at der i 2023 blev introduceret en øget fleksibilitetsregel på ordningen (20 %-fleksibilitet), som tillader en vis grad af naturlig tilgroning på tilsagnsarealerne, hvilket naturligt vil opstå med en tilpas ekstensiv forvaltning. Denne ændring er i praksis et første kridt imod at bryde med den skarpe opdeling mellem skov og lysåbne arealer. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig endeligt bemærkningen om at sikre midler i ordningen til at opnå et samlet areal på 200.000 ha. Hertil gøres opmærksom på, at rammen til at finansiere nye tilsagn, er aftalt i forligskredsen bag landbrugsaftalen, som blev genbesøgt i april 2025. Med den aktuelle ramme er der finansiering til at opretholde et samlet areal på omkring 100.000 ha i 2027. Bemærkningerne giver ikke anledning til ændringer.

Danmarks Naturfredningsforening	Danmarks Naturfredningsforening støtter op om det øgede fokus på synergieffekter i vand- og klimaprojekter. Det er vigtigt, at både klimaeffekter af kvælstofvådområder og kvælstofeffekter af lavbundsprojekter anerkendes og dokumenteres.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening (herefter "foreningerne")	Foreningerne bemærker sig ønsket om at opretholde grundbetaling på landbrugsarealer, hvor der sker skovrejsning og udtrykker forståelse for det øgede incitament, der må formodes at ligge heri. Foreningerne mener, at det ikke fremgår tydeligt, om sådanne skovrejsningsarealer også vil kunne bruges til at opfylde konditionalitetskrav som eksempelvis brakforpligtelsen. Foreningerne mener, at det bør sikres, at skovrejsning på landbrugsjord ikke vil kunne anvendes til opfyldelse af brakkravet.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at et areal med skovrejsning ikke er et omdriftsareal, hvorfor det ikke vil indgå i det grundlag, hvor der skal udlægges mindst 4 pct. ikke-produktive elementer og arealer på bedriftens omdriftsarealer. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening (herefter "foreningerne")	Foreningerne hilser ændringerne til bio-ordningen Økologisk arealstøtte velkommen og er enige i behovet for et bedre samspil mellem økologi og drikkevandsbeskyttelse, herunder at grundvandsparker vil kunne komme til at bestå af en mosaik af økologisk dyrkede marker og græsningsarealer, vådområder og evt. skov m.v.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks	Foreningerne stiller sig uforstående over den reducerede finansielle tildeling til bio-ordningen for Varieret planteproduktion, og fremhæver	Omprioriteringen af midlerne under bio-ordningen Varieret planteproduktion sker som led i gennemførelse af Aftale om Implementering af et Grønt

Biavlerforening (herefter ”foreningerne”)	vigtigheden af afgrødediversificering for biodiversiteten i landbrugslandskaberne. Yderligere mener foreningerne, at ordningens manglende søgning betyder, at tilskuddet til ordningen er for lille, og at det burde tilføres yderligere midler hertil.	Danmark. Tilpasningen af ordningens budget er ledsaget af en justering af arealmålsætningen, så den afspejler tilslutningen i 2023 og 2024. Den planlagte tilskudssats på 615 kr. pr. ha videreføres. Såfremt arealmålsætningen for årene 2026 og 2027 opfyldes, vil det være muligt at realisere samme positive effekter med ordningen, som i årene 2023-2025. Omprioriteringen bidrager til at finansiere opfyldelsen af de grønne målsætninger i den politiske aftale. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening (herefter ”foreningerne”)	Foreningerne er positive overfor at give forhøjet støtte til ekstensivering af lavbundsjord og områder med vådområdepotentiale under bio-ordningen Midlertidig ekstensivering, men savner en vurdering af ”forholdet til biodiversitet og den nødvendige opbygning af økologisk infrastruktur i det dyrkede landskab”. Det findes problematisk, at tilskud til småbiotoper er reduceret, og der opfordres til, at tilskud fastholdes på 2.740 kr./ha for småbiotoper. Der opfordres til, at ændringen af bio-ordningen genovervejes, idet ændringerne alene ”synes at være rettet mod CO₂- og kvælstofudvaskningspotentialer”, frem for at indføre tiltag i områder, der hvor der er få landskabselementer tilstede. I stedet for et bortfald af bestøverbrak, opfordrer foreningerne til, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø overvejer følgende:	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen. Der henvises til kapitel 7.1 i miljørapporten, hvor ændringens betydning for miljøfaktoren – biologisk mangfoldighed, flora og fauna – behandles og vurderes. Styrelsen anerkender, at omfanget af effekterne afhænger af den geografiske udmøntning af ændringerne, hvilket vanskeliggør en mere konkret vurdering af biodiversitetseffekten. Tilskudssatserne er bl.a. også fastsat på baggrund af udgifterne og økonomisk tab forbundet med etablering og vedligeholdelse af elementerne. Med hensyn til småbiotoper er der som udgangspunkt ingen merudgifter forbundet pga. fravær af landbrugsaktiviteter. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at justeringer til ordningen er indført jf. politisk aftale. Ønsker til justeringer af ordningen noteres til eventuelle fremtidige tilpasninger til 2027.

	- Forlængelse af omlægningsintervallet til minimum tre år, og gerne fem år, der kan indpasses i sædskifterotationen. - Forhøjet tilskud til små arealer på op til 1 hektar (småbiotoper). - Gennemgang af frøartsvalgene, herunder om et andet frøartsvalg kunne gavne biodiversiteten mere. - Det påpeges, at den høje søgning til bestøverbrak illustrerer det reelle tilskudsbehov for ordninger, samt at det vurderes urealistisk, at der vil blive etableret bestøverbrak fra 2026, da der ikke differentieres i tilskud mellem blomsterbrak og bestøverbrak. Foreningerne savner en konsekvensvurdering i den sammenhæng. Foreningerne ønsker, at der redegøres for, hvor og hvorvidt der gøres brug af bonusordningen, hvis landbrugere udlægger mere end 7 pct. ikke-produktivt areal ”og det forekommer tillige uklart, om bonusordningen kan anses som obligatorisk i f.t. forordningen, nu da brakkkravet helt er bortfaldet i denne”. GLM 10 bør også fastholdes i 2027 og kravet bør rettes mod ejendomsnumre for at afskære adgangen til fjernbrak.	Listen over frøarter er fastsat på baggrund af en vurdering fra AU, som kan findes (gå til vurderingen her). Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer, at der er øvrige arter, som kan gavne biodiversiteten. Det bemærkes endvidere, at landbrugere godt må udså øvrige blomsterarter, end hvad der fremgår på listen, så længe kravene til bestøverbrak er opfyldt. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer ønsket om konsekvensvurderingen ved bortfald af bestøverbraktillægget. Der henvises til kapitel 7.1 i miljørapporten, hvor ændringens betydning for miljøfaktoren – biologisk mangfoldighed, flora og fauna – behandles og vurderes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø orienterer om, at sammenhængen mellem ordningen og GLM 10 ift. bonus ved at udlægge mindst 7 pct. ikke-produktive arealer og elementer vil fremgå i vejledningsmateriale. Reglerne herom fastholdes ift. tidligere år. Det er ikke muligt at redegøre for, hvor der gøres brug af bonusordningen, da dette ikke er georefereret. Det er ikke obligatorisk for landbrugere at udlægge tilsammen 7 pct. ikke-produktive arealer og elementer, men bonussen kan skabe en gevinst for landbrugere, ved at de får betaling for 1 pct. yderligere, end hvad der er anmeldt under ordningen. IFRO har i deres rapport fra 2024 beskrevet, at der er en beskeden anvendelse af bonusordningen, og at dette således ikke væsentligt har bidraget til søgning til ordningen.

		Gå til rapporten her. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer ønsket om fastholdelse af GLM 10 i 2027 samt ønsket om justeringer, der forventes at blive truffet politisk beslutning om i løbet af 2026. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening (herefter "foreningerne")	Foreningerne er positive overfor den foreslåede ændring til ordningen Pleje af græs- og naturarealer (N2000), og specifikt fra Dansk Ornitologisk Forenings side bemærkes, at foreningen gerne bidrager med forslag til områder, hvor slæt gøres mulig. Foreningerne anerkender formuleringen i begrundelsen, hvor det fremgår, at ændringen indføres for at forbedre ordningens kvalitative effekt på biodiversiteten. Foreningerne bemærker yderligere, at de savner, at dette forhold også er reflekteret i de øvrige ændringsforslag.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig den positive melding på ændringen, og takker for tilbud om sparring på relevante fuglelokaliteter. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer ønsket om at få en øget inddragelse af biodiversitetseffekten i de øvrige ændringsforslag. Der henvises til afsnit 7.1 i miljørapporten, hvor betydning for miljøfaktoren – biologisk mangfoldighed, flora og fauna – behandles og vurderes. Samtidigt bemærker Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at effekterne afhænger af den geografiske udmøntning af ændringerne, hvilket vanskeliggør en mere konkret vurdering af biodiversitetseffekten. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening (herefter "foreningerne")	Foreningerne hilser den foreslåede ændring til ordningen Biodiversitetsskov (N2000) velkommen.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkning. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.

Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening (herefter "foreningerne")	Foreningerne udtrykker betænkelighed over den foreslåede reduktion af den vejledende finansielle tildeling til Vand-og klimaprojekter, og mangler en mere uddybet begrundelse.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan bekræfte, at tilpasning af den vejledende finansielle tildeling under CAP-planen for denne ordning ikke har betydning for de fastsatte tilsagnsrammer. Ændringen har dermed ikke indvirkning på hvor mange midler, som stilles til rådighed for ansøgere i fremtidige ansøgningsrunder. Det bemærkes, at den vejledende finansielle tildeling til ordninger under CAP-planen løbende vil blive justeret med henblik på at tage højde for forventninger til den fremtidige implementering. Der henvises desuden til uddybende bemærkninger vedr. finansieringsplanen nedenfor. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening (herefter "foreningerne")	Foreningerne hilser de foreslåede tilpasninger af ordningen Rydning og forberedelse til afgræsning velkommen og hæfter sig ved, at større, sammenhængende områder vil kunne blive til gavn for biodiversiteten.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.
Fælles høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Biavlerforening (herefter "foreningerne")	Foreningerne bemærker, at de fuldt ud kan tilslutte sig oprettelse af den nye ordning Permanent ekstensivering, idet de ikke betvivler ordningens positive effekt på biodiversiteten. Der savnes dog en omtale heraf i den efterfølgende fremstilling af forslaget. Foreningerne mener, at dette forhold burde fremhæves.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig ønsket om at omtale biodiversitetseffekten i forslag til ordningen i CAP-planen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vil undersøge muligheden for at indarbejde dette i teksten i CAP-planen i det næste ændringsforslag. Yderligere henvises der til kapitel 7.1 i miljørapporten, hvor ændringens betydning for miljøfaktoren – biologisk mangfoldighed, flora og fauna – behandles og vurderes.

		Styrelsen anerkender, at omfanget af effekterne afhænger af den geografiske udmøntning af ændringerne, hvilket vanskeliggør en mere konkret vurdering af biodiversitetseffekten.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer giver udtryk for bred opbakning til ændringer af CAP-planen som følge af den grønne trepartsaftale og brug af nationale midler fra den grønne arealfond og ønsker, at aftalen bliver en succes. Landbrug & Fødevarer fremhæver betydningen af forudsigelighed og balance i både EU- og nationale midler, så landbrugere kan planlægge langsigtet drift. Ændringer i støttesatser som for eksempel for bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed må ikke ske med kort varsel, hvor støttesatsen sænkes på arealer, hvor der ikke er lavbunds- og vådområdepotentiale og bestøverbraktillægget fjernes. Derudover ønsker Landbrug & Fødevarer, at der holdes fast i, at den øgede overførsel af midler fra søjle 1 til søjle 2 ('fleks') i 2026 tilbageføres i 2027. Landbrug & Fødevarer foreslår, at Danmark bør tilslutte sig EU's kommende forenklingspakke og undlade at opretholde nationale regler, der afskaffes på EU-plan.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningerne og tager dem til efterretning. Styrelsen anerkender, at det er vigtigt at have en forudsigelighed og balance i både EU- og nationale midler, så landbrugere kan planlægge langsigtet drift. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan på nuværende tidspunkt ikke afgive garantier om fremtidige politiske beslutninger. Styrelsen noterer, at Danmark vil tilslutte sig EU's kommende forenklingspakke i det omfang, det er muligt og relevant.

Landbrug & Fødevarer	Generelt peger Landbrug & Fødevarer på manglende gennemslutlighed i finansieringstabellen flere steder, bl.a. for ordningerne Vand- og klimaprojekter, Minivådområder, Rydning og forberedelse til afgræsning og Engangskompensation til fastholdelse af vand- og klimaprojekter.	Bemærkningen om gennemslutlighed af finansieringstabellen noteres. I den forbindelse kan følgende bemærkes i forhold til indholdet af finansieringstabellen i CAP-planen: Finansieringstabellen i CAP-planen er baseret på de tildelte EU-konvolutter (inkl. evt. national medfinansiering). På denne baggrund er der tale om de vejledende udbetalinger i perioden 2023-2029. Dette adskiller sig fra de fastsatte tilsagnsrammer, som fastsætter hvor mange midler, som stilles til rådighed for ansøgere på årlig basis. For ordninger under søjle II er der i de fleste tilfælde tale om flerårige tilsagnsordninger med projekter, som kan tage flere år at implementere, før udbetaling af midlerne kan gennemføres. I nogle tilfælde kan det tage 4-7 år, som det er tilfældet for vådområde- og lavbundsprojekter. I den forbindelse er der flere forskellige elementer, som kan påvirke den vejledende finansielle tildeling i CAP-planen til de enkelte ordninger, såsom den realiserede søgning til ordningen, forventninger til annulleringer af tilsagn og forventninger eller usikkerhed relateret til tidshorisonten for implementering og efterfølgende udbetaling til projekterne. I forhold til sidstnævnte kan også bemærkes, at nogle ordninger har en implementeringstid, som betyder, at udbetalingen i nogle tilfælde først forventes realiseret i næste programperiode og altså ikke under den eksisterende CAP-plan. Finansieringstabellen afspejler dermed, at både omfanget og tidspunktet for de forventede udbetalinger i mange tilfælde kan være forbundet med væsentlig

		usikkerhed, hvilket også er illustreret ved de udfordringer, som har været aktuelle ifm. hjemtagning af landdistriktsprogrammet 2014-2022. I den forbindelse kan tilpasning af den vejledende finansielle tildeling og tilførsel af midler til andre ordninger også bidrage til at sikre et robust program, som sikrer hjemtagning af de tildelte EU-konvolutter. Finansieringstabellen er derfor også genstand for kontinuerlig opdatering og tilpasning, så der løbende tages højde for den faktiske udvikling i implementeringen. På denne baggrund kan den vejledende finansielle tildeling til de individuelle ordninger løbende blive op-eller nedjusteret i takt med, at implementeringen skrider frem.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer er utilfredse med, at GLM 10-kravet (4 pct. kravet) fastholdes i 2026 til trods for, at det er blevet afskaffet på EU-plan, da de mener, at det vil hæmme udtagningsprojekter. Landbrug & Fødevarer anmoder desuden om, at GLM 10-arealer ikke kan få permanent græsstatus.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningerne. Styrelsen henleder opmærksomheden på, at medlemsstaterne ikke har fri mulighed for at vælge, for hvilke arealer optællingen af græs skal sættes på pause. Som led i etableringen af GLM 10 som erstatning for GLM 8 har EU-Kommissionen ikke fundet det muligt at opretholde en undtagelse fsva. overgang til permanent græs for arealer, der indgår i opfyldelsen af kravet om mindst 4 pct. ikke produktive elementer og arealer på bedriftens omdriftsarealer. Ifølge forordningen er det fortsat muligt at sætte optælling af græs på pause på arealer, som indgår i forpligtelser via tilskudsordninger om udtagning af arealer fra produktion.

Landbrug & Fødevarer	Desuden mener Landbrug & Fødevarer i forhold til forenklingsspakken fra 2024, at det skal gøres muligt at opfylde GLM 7-kravet i Danmark ved hjælp af afgrødediversificering. Rotationskravet kan samtidig forenkles ved, at 3-års kravet fjernes.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer ikke, at en indførelse af afgrødediversificering medfører en forenkling for administrationen af kravet. Styrelsen vurderer desuden, at afgrøderotation er et stærkere virkemiddel ift. formålet med kravet sammenlignet med afgrødediversificering. Styrelsens indstilling om at bevare afgrøderotation i dens nuværende form samt ikke at indføre afgrødediversificering er politisk besluttet.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer kvitterer for, at den nye nationale tilskudsordning til etablering af skov indsættes som en ordning, hvor der kan gives grundbetaling til projektarealer for at forenkle administration og sikre sammenhæng med kvælstofreguleringen.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at tilføjelsen af den nye nationale skovrejsningsordning til afsnit 4.1.3.7 er trukket tilbage fra denne CAP-planændring, som følge af bemærkninger fra EU-Kommissionen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at det fremover stadig vil være muligt at yde Grundbetaling til arealer omfattet af den nye nationale tilskudsordning til etablering af skov, efter CAP-planforordningens artikel 4, stk. 4, litra c), iii). Tilføjelsen af ordningen genovervejes til næste CAP-planændring.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer anmoder om at tilpasse definitionen 'Aktiv landbruger', så bedrifter under 40 ha og dem med husdyrhold kan deltage i ekstensiveringsordninger uden at miste støtte.	Landbrug & Fødevarer henviser til tidligere høringssvar i forbindelse med grundbetalingen for 2025 og CAP-planen i forhold til efterlevelsen af aktiv landbruger-kriteriet vedrørende arealer, hvor udtagningen via ordningen Permanent Ekstensivering resulterer i, at landbrugeren ikke kan leve op til reglerne i Register for Gødningsregnskab. Der henvises til svaret i høringssvarsnotatet for grundbetaling for 2025, hvor det oplyses, at ansøger er nødsaget til

		at opfylde et af de øvrige kriterier om aktiv landbruger. Ansøgere med arealer, der udtages til permanent ekstensivering, kan i visse tilfælde opfylde blandt andet kriteriet om at råde over tilskudsberettigede arealer omfattet af artikel 4.4.c og mindst 0,3 ha, hvor der udføres en landbrugsaktivitet. Herudover har Landbrug & Fødevarer udtrykt ønske om, at der indføres et særskilt kriterie om erhvervsmæssigt dyrehold. Til dette bemærkes, at ansøgere med dyrehold, der anses for at opfylde et minimumsniveau af landbrugsaktivitet, bør være i stand til at opfylde f.eks. kriteriet om at være tilmeldt Register for Gødningsregnskabet.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer hilser omprioriteringer under ordningen Økologisk arealstøtte velkommen for at stabilisere og øge arealet, men opfordrer til klar ekstern kommunikation om, at støtte nu kan søges på arealer med sprøjteforbud og boringsnære beskyttelsesområder.	Med forbehold for Kommissionens godkendelse af ændringen, planlægger Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø at kommunikere klart om de nye muligheder for økologisk arealstøtte på arealer med sprøjteforbud fra 2026 i bl.a. vejledning, på hjemmeside m.m. I forbindelse med ekstern høring af bekendtgørelsen vil mulighederne blive specificeret nærmere.
Landbrug & Fødevarer	Med henblik på ordningerne Miljø- og klimavenligt græs samt Varieret planteproduktion resumerer Landbrug & Fødevarer, at mens arealmålsætningen og allokering af midler til ordningerne tilpasses til ansøgningsniveauet i 2024, fastholdes samtidig tilskudssatserne. Landbrug & Fødevarer udtrykker ønske om en ny ændring, hvor den planlagte minimumsstøttesats skal fastlægges på samme niveau som det planlagte enhedsbeløb.	Det er korrekt, at ansøgningen til bio-ordningerne Miljø- og klimavenligt græs og Varieret planteproduktion har været svagt stigende siden 2023. De justerede arealmålsætninger i 2026 er dog som følge af omprioritering af midler. Omprioriteringen kanaliserer midler fra bio-ordningerne Miljø- og klimavenligt græs og Varieret planteproduktion, der i 2023 og 2024 har været underansøgt, over i nye ordninger, der kan understøtte kvælstofreduktion. Det sker som

		led i gennemførelse af den politiske Aftale om Implementering af et Grønt Danmark. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderer, at det er mest hensigtsmæssigt at bevare de variable tilskudssatser med henblik på at sikre, at det er muligt at imødekomme alle ansøgere af bio-ordninger generelt, sikre fuld anvendelse af den årlige konvolut for direkte betalinger og opfylde EU-kravet om, at en andel af direkte betalinger skal anvendes vha. bio-ordninger (grøn øremærkning).
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer understreger, at bio-ordningen Midlertidig ekstensivering skal fungere som en bro til permanente vådområde- og lavbundsprojekter, og derfor skal alle arealer med potentiale herfor indgå i opgørelsen medio 2026, som danner grundlag for markreguleringen i den nye reguleringsmodel fra 2027. Landbrug & Fødevarer kritiserer de kortvarslede ændringer i støttesatserne, især det markante fald på arealer uden vådområde- eller lavbundspotentiale, da det risikerer at udelukke landbrugere fra ordningen, og bakker kun delvist op om fjernelsen af bestøverbraktillægget. Landbrug & Fødevarer ønsker, at det bliver muligt at foretage slæt og afgræsning – også på GLM 10-arealer – for at styrke biodiversiteten og skabe sammenhængende afgræsningsarealer, ligesom den nuværende 50 pct.-begrænsning af bedriftens areal bør genovervejes, hvor en stor del ligger i potentielle	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer ønsket om at inddrage arealer med midlertidig ekstensivering i opgørelsen til grund for markreguleringen. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bemærker, at justeringerne til bio-ordningen frem mod 2026 beror på en politisk beslutning og beklager den korte proces, herunder at det derfor endnu ikke har været muligt at udmelde til landbrugere, at bestøverbraktillægget fjernes. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er forpligtet til at afvente EU-Kommissionens tilbagemelding vedrørende CAP-plan ændringerne, herunder om ordningen lever op til at kunne være en incitamentsbetaling, samt Kommissionens accept af fjernelsen af bestøverbraktillægget. Arealmålsætningen skal ses i sammenhæng med forventning om ansøgning til udtagningsordninger, og det endelige areal med basistilskud vil bero på den faktiske udlægning. Dette gælder både ift. basistilskuddet og tillægget. SGAV

	lavbundsområder. Endelig efterlyses entydig terminologi og klare kriterier for, hvilke arealer, der kan opnå den forhøjede sats, præcis beregning af det samlede potentielle areal, procedure ved overansøgning samt entydige krav til etablering og efterfølgende pleje	gør opmærksom på, at basissatsen i ordningen er reduceret til 1.350 kr./ha for at reducere risikoen for konkurrence mellem denne ordning og varige udtagningsindsatser. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø påpeger, at det er muligt at slå arealerne og lade plantedækket ligge, men det er ikke muligt at tage slæt på arealerne, da dette vil anses som produktion. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enig i, at der er biodiversitetsmæssige fordele ved afgræsning og undersøger fortsat muligheder for lempelser på dette område. Såfremt en bedrift har mere end 50 pct. af arealet med lavbund og areal med vådområdepotentiale, vil denne bedrift fortsat kunne søge tillægget i ordningen, men vil skulle begrænse søgningen til højst 50 pct. af bedriftens areal. Landbrugere kan med det resterende areal dog godt lade dette indgå i varige udtagningsordninger. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø lægger kortlag ud så hurtigt, som det er muligt ift. produktion, så landbrugere kan orientere sig i kortlagene, og hvor det er muligt at opnå tillægget.
Landbrug & Fødevarer	Ift. ændringen af ordningen Pleje af græs- og naturarealer henviser Landbrug & Fødevarer til tidligere høringssvar og ønsker en præcisering af 'indikatorplanter' som betingelse for tillæg.	I forlængelse af det tidligere høringssvar bemærker Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, at den forlængede forbudsperiode mod slåning indføres samtidigt med en målretning af de områder, hvor ansøger i 2026 og fremover kan forpligte sig til slæt. Målretningen af hvilke områder, der kan søges forpligtigelse til slæt til, har fokus

		på at sikre fuglelevesteder mod tilgroning. Forbudsperioden er forlænget af hensyn til fuglenes yngleperiode og blomstringsperioden for urter og græsser. SGAV noterer sig bemærkningen om, at en vurdering af de driftsøkonomiske konsekvenser ved ændringen kunne påvise et reduceret udbytte hos den naturplejende landbruger (som følge af reduceret foderværdi). Hertil bemærkes, at det vil være en politisk beslutning at øge betalingen til slæt mhp. at kompensere for det lavere udbytte, og at dette ikke forventes at være i tråd med den aktuelle dagsorden jf. Aftale om et Grønt Danmark af 24. juni 2024, hvoraf det fremgår, at ordningen skal justeres af hensyn til ordningens formålsrealisering og positive virkning på biodiversiteten mhp i højere grad af understøtte biodiversiteten. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig bemærkningen vedr. "plantearter" og giver Landbrug & Fødevarer ret i, at "planteindikatorer" er mere præcist. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø tager dette ønske til efterretning og undersøger muligheden for at ændre til "indikatorplanter" i næste ændring af CAP-planen.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer konstaterer, at den reducerede finansiering til Engangskompensation til fastholdelse af vand- og klimaprojekter fremstår uigennemskuelig, idet det er uklart, om ændringerne afspejler nye politiske aftaler,	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan bekræfte, at tilpasning af den vejledende finansielle tildeling under CAP-planen for denne ordning ikke har betydning for de fastsatte tilsagnsrammer. Ændringen har dermed ikke indvirkning på, hvor mange midler, som stilles til

	forskydninger mellem nationale og EU-midler eller forventet tilslutning til ordningen.	rådighed for ansøgere i fremtidige ansøgningsrunder. Det bemærkes, at den vejledende finansielle tildeling til ordninger under CAP-planen løbende vil blive justeret med henblik på at tage højde for forventninger til den fremtidige implementering. Der henvises desuden til uddybende bemærkninger vedr. finansieringsplanen ovenfor.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer hilser fortsættelsen og målretningen af ordningen om Permanent ekstensivering velkommen som et centralt instrument i den grønne trepartsaftale og en vigtig bro til vådområde- og lavbundsprojekter. Foreningen understreger, at ordningen kortsigtet skal reducere kvælstofudledning og klimaeffekter, samtidig med at der skabes synergieffekter, herunder mulighed for biodiversitetsfremmende tiltag svarende til den tidligere LDP-ordning. Landbrug & Fødevarer beklager, at nogle lodsejere rammes af arealmæssige begrænsninger og lavere tilskudssatser end forventet. Samtidig bifalder Landbrug & Fødevarer , at ordningen tilføres ekstra midler via øget national medfinansiering for at sikre stabil indkomststøtte frem for øget fleks. De ser frem til at bidrage til den konkrete udmøntning og foreslår, at ansøgere får frihed til at vælge referenceår selv fra 2015–2023, så omdriftsgræsarealer med omlægningstid over fem år kompenseres korrekt. Landbrug & Fødevarer ønsker desuden, at Permanent ekstensivering sidestilles med	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø takker for bemærkninger fra Landbrug & Fødevarer. Styrelsen vil tage disse ind i sine overvejelser i forbindelse med implementering af den nye ordning i 2026. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø arbejder på, at referenceperioden fastlægges til 2022-2024. Det er kompliceret at udarbejde korrekt referencekort, der dækker over ni år som foreslået af Landbrug & Fødevarer. Det skal videre bemærkes, at satsen er fastlagt ud fra et beregnet indkomststab over en lang årrække (sidestillet med værditab), hvor omdriftsarealer har et højere tab end permanente græsarealer. Med Landbrug & Fødevarers forslag ville arealer kunne få den høje sats for omdriftsarealer, selv om de havde haft status som permanent græs i op til ti år forud for tilsagnsperioden. Dette vil ikke være i overensstemmelse med de forudsætninger, der er lagt til grund for beregningerne af kompensationen. Det bemærkes endvidere, at et areals status følger af EU-reglerne. Artikel 70 i CAP-forordningen modsvarer i store træk art. 28 i LDP-forordningen, som var hjemlen til Permanent Ekstensivering under LDP. Konditionalitet er gældende for

	andre projektarealer omfattet af grundbetaling, samt at rettigheder som aktiv landbruger og adgang til grundbetaling opretholdes også efter tilsagnsperiodens ophør. Endelig opfordrer Landbrug & Fødevarer til, at værditabsmodellen på sigt anvendes på Permanent ekstensivering, herunder at deltagelse ikke afskærer lodsejere fra senere at få differencen mellem engangskompensation og værditabsmodellen ved vådområdeprojekter. Ligeledes ønskes afklaring af konsekvenserne ved hjemlen i CAP-forordningens art. 70, så uforvarende konditionalitetsbrud ikke medfører disproportional nedgang i udbetalingerne – tilsvarende for ordningen om engangskompensation.	arealordninger under CAP-planen, uanset hvor de hjemles, herunder CAP-planforordningens art. 70. De administrative sanktioner anvendes på summen af de betalinger på grundlag af de støtteansøgninger, som støttemodtageren har indgivet eller vil indgive i løbet af kalenderåret for konstateringen af den manglende overholdelse af konditionalitet. Selve støttenedsættelsen beregnes på grundlag af de betalinger, der er ydet eller skal ydes i det kalenderår, hvor den manglende overholdelse fandt sted. Den beskrevne situation er således en konsekvens af, at ordningen implementeres under CAP-planen. På dette punkt er der ikke ændret i forhold til LDP, men kravene omfattet af konditionalitet er indholdsmæssigt ændret i forhold til krydsoverensstemmelse.
Landbrug & Fødevarer	Ændringen af ordningen Måltrettet regulering og indførelse af ny kvælstofmodel evalueres positivt, men Landbrug & Fødevarer anmoder om tilstrækkelige midler i 2026 og præcisering af, at den nye model implementeres i 2027.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bekræfter i lighed med tidligere år, at der vil blive afsat midler til måltrettet kvælstofregulering i 2026, således at det er muligt at imødekomme den søgning, der er behov for, for at nå i mål med indsatsbehovet.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer noterer, at den nye kvælstofreguleringsmodel er udskudt fra 2026 til 2027 og overgår fra bio- til søjle 2-ordning for at sikre større omkostningseffektivitet og fleksibilitet. Landbrug & Fødevarer understreger, at kompensationen efter trepartsaftalen skal differentieres efter reguleringstryk, og at CAP-planens afsnit om modellen løbende opdateres i takt med politiske beslutninger.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø bekræfter, at CAP-planen vil blive opdateret med en mere detaljeret beskrivelse af ordningen frem mod ordningens ikrafttrædelse i 2027. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har gennemgået alle henvisninger og har opdateret, hvor det var relevant.

	Landbrug & Fødevarer opfordrer desuden til, at CAP-planen ikke indeholder låste formuleringer, som Kommissionen senere kan hindre at ændre, og at alle henvisninger til 2026 rettes til 2027 for at undgå uklarheder.	
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer hilser de foreslåede tilpasninger af ordningen Vand-og klimaprojekter velkommen, herunder at private kan ansøge om kvælstofvådområdeprojekter og at forundersøgelse og etablering kan samles i ét tilsagn, forudsat at lodsejeren fortsat kan afvise at gå videre efter forundersøgelsen. Landbrug & Fødevarer kritiserer, at ordningens beløbsramme reduceres i 2026 og i 2027, idet det er uklart, om nedskæringerne skyldes ændringer i politiske aftaler, forskydninger mellem nationale og EU-midler eller forventet tilslutning.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan bekræfte, at tilpasning af den vejledende finansielle tildeling under CAP-planen for denne ordning ikke har betydning for de fastsatte tilsagnsrammer. Ændringen har dermed ikke indvirkning på, hvor mange midler, som stilles til rådighed for ansøgere i fremtidige ansøgningsrunder. Det bemærkes, at den vejledende finansielle tildeling til ordninger under CAP-planen løbende vil blive justeret med henblik på at tage højde for forventninger til den fremtidige implementering. Der henvises desuden til uddybende bemærkninger vedr. finansieringsplanen ovenfor.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer bemærker, at beløbsrammen og planlagt output for ordningen Minivådområder reduceres. Landbrug & Fødevarer har forstået det således, at justeringen alene handler om de forventede udbetalinger under ordningen, og at den er baseret på, hvor meget der allerede har været søgt til under ordningen. Landbrug & Fødevarer understreger, at nedjusteringen ikke påvirker, hvor mange midler der er sat af til nye minivådområder gennem de kommende år.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan bekræfte, at tilpasning af den vejledende finansielle tildeling under CAP-planen for denne ordning ikke har betydning for de fastsatte tilsagnsrammer. Ændringen har dermed ikke indvirkning på, hvor mange midler, som stilles til rådighed for ansøgere i fremtidige ansøgningsrunder. Det bemærkes, at den vejledende finansielle tildeling til ordninger under CAP-planen løbende vil blive justeret med henblik på at tage højde for forventninger til den fremtidige implementering. Der henvises desuden til uddybende bemærkninger vedr. finansieringsplanen ovenfor.

Landbrug & Fødevarer	Ift. ændringen af ordningen Rydning og forberedelse til Afgræsning står det ikke klart for Landbrug & Fødevarer, hvad "personer med minimum en råderet" dækker over. Eftersom der var stor søgning til ordningen ved den seneste ansøgningsrunde, ønsker Landbrug & Fødevarer, at der fremadrettet tilføres yderligere nationale midler til ordningen i form af forøget national medfinansiering.	"Personer med minimum en råderet" skal forstås som at den juridiske eller fysiske person, der søger tilsagnet/er tilsagnshaver kan opnå tilsagn, hvis vedkommende har en råderet over projektarealet, der giver lov til at udføre projektet. Det skal ses i kontekst af, at formuleringen i den gældende CAP-plan er, at man skal være ejer eller forpagter. Der er afsat 25 mio. kr. årligt til udmøntning via ordningen frem til år 2027. Det er senest besluttet ved beslutningspapir om omlægning af CAP'en af 11. april 2025 som følge af Aftale om Implementering af et Grønt Danmark 18. november 2024.
Landbrug & Fødevarer	For ordningen Miljø- og klimateknologi opfordres til øgede midler til investeringer og hurtigere godkendelsesproces for teknologier, samt fokus på overførsel af gamle LDP-tilsagn. Helt overordnet er det vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at der sættes flere midler af til investeringer i miljø- og klimateknologi for at understøtte de investeringer, der skal ske i landbruget gennem de kommende år for at reducere klimagas-udledningen fra landbruget forud for indførslen af en CO2 afgift i 2030 Landbrug & Fødevarer kvitterer for, at der gives mulighed for at overføre gamle LDP-tilsagn til CAP-planen, og ønsker, at sagsbehandlingen ikke tager længere end planlagt.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er enige med Landbrug & Fødevarer i, at landbrugets grønne omstilling, herunder reducere af klimagas-udledning, understøttes gennem tilskudsordningen Miljø- og klimateknologi. I denne politiske aftale er der afsat 180 mio. kr. i alt for 2025-2027 til denne ordning. Hvorvidt der bliver tildelt flere midler, beror på en politisk beslutning. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har stort fokus på at få hjemtaget så mange af landdistriktsmidlerne som muligt. Desuden er styrelsen opmærksom på kommunikation til tilsagnshaverne vedr. forventet sagsbehandlingstid i passende omfang.
Landbrug & Fødevarer	For ordningen Grøn bioraffinering efterspørges bedre rentabilitetsunderstøttelse med rateudbetalinger for at fremme nye projekter og reducere sojaimport.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er forstående over for problematikken, og har tidligere undersøgt muligheden for rateudbetaling. Det er dog blevet besluttet ikke at anvende denne type udbetaling, da det betyder, at

		tilsagnshaver vil skulle søge udbetaling to eller flere gange og indsende dokumentation for udgifter flere gange. Dertil vil styrelsens sagsbehandling blive mere tidskrævende, og behandlingstiden vil blive forlænget, da dette i udgangspunktet vil kræve yderligere sagsbehandling og evt. yderligere afsyning/kontrol. Set i lyset af det i forvejen høje pres, der er på sagsbehandling, vil rateudbetaling betyde færre ressourcer til øvrige sager, der skal sagsbehandles hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.
Landbrug & Fødevarer	Øgede midler til ordningen Etableringsstøtte for unge landbrugere modtages positivt, men praktiske tolknings- og CVR-regler bør justeres, så målgruppen ikke udelukkes.	Reglerne om, at ansøgeren ikke må have indtrådt som driftsleder i virksomheden mere end fire år før ansøgning om tilsagn, er til for at sikre, at der ansøges til en ny og reel etablering. Styrelsen undersøger i alle sager, om der er tale om en reel nyetablering. Det gælder særligt, når CVR-nr. er mere end fire år gammelt. Det er muligt for ansøger at vedhæfte nærmere dokumentation for at sandsynliggøre, at der er tale om en reel nyetablering. Denne sagsbehandling imødekommer ansøgninger, der har haft hobbylandbrug og dermed potentielt har haft et CVR-nummer i mere end fire år, dog uden at være reelt etableret med landbrug- eller gartnerivirksomhed.
Landbrug & Fødevarer	Landbrug & Fødevarer kvitterer for, at ordningen Privat skovrejsning bliver lagt om til en nationalt finansieret ordning uden fra CAP'en.	Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø noterer sig synspunktet.